

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 IM. NOBLISTÓW POLSKICH
W GRYFINIE

**WYMAGANIA EDUKACYJNE W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ
DLA UCZNIA KLASY PIERWSZEJ NA KONIEC ROKU SZKOLNEGO 2026/2027**

z uwzględnieniem podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej obowiązującej od 1 września 2026 r., w ramach „Reformy26. Kompas Jutra”

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. 2026 poz. 378), załącznik nr 2.

Informacje ogólne

Edukacja w klasie pierwszej jest realizowana w formie kształcenia zintegrowanego i służy wszechstronnemu rozwojowi ucznia w sferze poznawczej, emocjonalnej, społecznej, fizycznej, etycznej i estetycznej.

Wymagania edukacyjne określają oczekiwane efekty uczenia się ucznia na koniec klasy pierwszej i stanowią podstawę do planowania procesu edukacyjnego, monitorowania postępów ucznia oraz formułowania oceny opisowej jego osiągnięć.

Ocena uwzględnia poziom opanowania wiadomości i umiejętności, a także rozwój kompetencji językowych, matematycznych, cyfrowych i ruchowych oraz kompetencji przekrojowych, w szczególności: rozwiązywania problemów, myślenia krytycznego i kreatywnego, współpracy, samodzielności, odpowiedzialności, dbania o siebie i innych oraz sprawczości ucznia.

Wymagania należy odnosić do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, jego potrzeb edukacyjnych, tempa rozwoju, zaangażowania i podejmowanego wysiłku.

Zakres wymagań obejmuje:

- edukację językową – język polski,
- edukację matematyczną,
- edukację przyrodniczą,
- edukację społeczną,
- edukację artystyczną, w tym plastykę i muzykę
- edukację techniczną i informatyczną,
- wychowanie fizyczne,

1. EDUKACJA JĘZYKOWA – JĘZYK POLSKI

Komunikacja i słuchanie

Uczeń:

- rozumie komunikaty werbalne i niewerbalne oraz właściwie na nie reaguje;
- słucha wypowiedzi innych osób z uwagą i szacunkiem;
- wypowiada się w sposób zrozumiały, spójny i adekwatny do sytuacji;
- uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania i udziela odpowiedzi;
- wyraża własne opinie, potrzeby, emocje i preferencje;
- stosuje podstawowe zasady kulturalnej komunikacji;
- wykorzystuje język mówiony do wspólnego działania i rozwiązywania problemów;
- dostrzega proste związki przyczynowo-skutkowe w wypowiedziach i sytuacjach.

Czytanie i odbiór tekstów

Uczeń:

- czyta krótkie teksty drukowane i cyfrowe, dostosowane do swoich możliwości;
- rozumie przeczytane teksty i potrafi wskazać najważniejsze informacje;
- odczytuje informacje zawarte w prostych tekstach użytkowych;
- rozpoznaje podstawowe cechy opowiadania, wiersza, baśni i legendy;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu oraz wykorzystuje jego treść w rozmowie i działaniu;
- ocenia postępowanie bohaterów i potrafi uzasadnić swoją opinię;
- korzysta z różnych form przekazu, np. audiobooka, słuchowiska, filmu lub prostego materiału cyfrowego.

Mówienie i pisanie

Uczeń:

- opowiada krótką historię na podstawie ilustracji, wydarzeń lub własnych doświadczeń;
- recytuje krótki tekst z uwzględnieniem jego sensu i intonacji;
- tworzy krótkie, spójne i użyteczne wypowiedzi ustne i pisemne;
- tworzy proste teksty użytkowe, np. zaproszenie, życzenia, ogłoszenie, podziękowanie;
- pisze czytelnie, prawidłowo łączy litery i zachowuje właściwe rozmieszczenie tekstu;
- stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne oraz wielkie i małe litery zgodnie z poznanymi zasadami.

Świadomość językowa

Uczeń:

- rozpoznaje głoski, sylaby, samogłoski i spółgłoski;
- analizuje wyrazy pod względem liczby sylab i głosek w zakresie odpowiednim do wieku;
- buduje wyrazy i zdania z liter, sylab i wyrazów;
- rozwija słownictwo, bawi się słowem, tworzy rymy i krótkie wypowiedzi;
- stosuje poznane formy wyrazów w wypowiedziach;
- rozumie znaczenie wybranych przysłów i prostych związków frazeologicznych.

2. EDUKACJA MATEMATYCZNA

Liczby i działania

Uczeń:

- odczytuje, zapisuje, porównuje i porządkuje liczby w zakresie odpowiednim dla klasy pierwszej;
- liczy w przód i wstecz oraz dolicza i odlicza według podanego rytmu;
- posługuje się osią liczbową;
- porównuje liczby i określa, o ile jedna liczba jest większa lub mniejsza od drugiej;
- dodaje i odejmuje w zakresie 20, także z przekroczeniem progu dziesiętkowego;
- dobiera własne strategie obliczania i potrafi wyjaśnić sposób rozwiązania;
- uzupełnia brakujące liczby w prostych działaniach;
- rozumie związek dodawania i odejmowania;
- rozpoznaje jedności i dziesiątki w liczbach drugiej dziesiątki.

Miary i pieniądze

Uczeń:

- odczytuje pełne godziny i wybrane wskazania zegara;
- posługuje się jednostkami: centymetr, kilogram, litr i godzina;
- mierzy długość za pomocą linijki;
- rozpoznaje monety i banknoty oraz posługuje się nimi w prostych sytuacjach;
- porównuje ceny i wykonuje proste obliczenia pieniężne;
- rozumie podstawowe pojęcia związane z planowaniem wydatków i oszczędzaniem.

Orientacja przestrzenna i figury

Uczeń:

- określa położenie przedmiotów względem siebie i własnego ciała;
- rozpoznaje kierunki i położenia: nad, pod, przed, za, obok, między, po lewej i prawej stronie;
- rozpoznaje i nazywa koło, trójkąt, kwadrat i prostokąt;
- rozpoznaje linie pionowe, poziome i ukośne.

Dane i myślenie matematyczne

Uczeń:

- odczytuje informacje przedstawione w prostych tabelach, kalendarzach i cennikach;
- porządkuje i klasyfikuje obiekty według podanych cech;
- dostrzega i kontynuuje proste rytmy oraz regularności;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe, dobierając właściwe działanie;
- przedstawia rozwiązanie zadania za pomocą rysunku, działania lub krótkiej wypowiedzi;

- radzi sobie z prostymi zadaniami problemowymi, także wtedy, gdy trzeba samodzielnie wybrać strategię;
- posługuje się znakami +, −, ·, :, <, >, = w zakresie poznanych działań;
- stosuje umiejętności matematyczne w codziennych sytuacjach, w tym podczas zakupów i gier.

3. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Świat organizmów żywych

Uczeń:

- rozpoznaje wybrane rośliny i zwierzęta występujące w najbliższym środowisku;
- wskazuje podstawowe potrzeby życiowe roślin i zwierząt;
- dostrzega wybrane przystosowania organizmów do środowiska;
- obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie w kolejnych porach roku;
- rozpoznaje przykłady zwierząt zimujących i migrujących;
- rozpoznaje podstawowe części rośliny;
- zna podstawowe etapy rozwoju wybranego zwierzęcia, np. motyla.

Zdrowie i bezpieczeństwo

Uczeń:

- zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania i higieny;
- rozpoznaje zachowania sprzyjające zdrowiu i bezpieczeństwu;
- wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia i podczas poruszania się w ruchu drogowym.

Zjawiska, materiały i środowisko

Uczeń:

- obserwuje i opisuje proste zjawiska związane ze światłem, cieniem, odbiciem i wodą;
- rozpoznaje podstawowe stany skupienia wody;
- porównuje wybrane właściwości materiałów;
- obserwuje pogodę i nazywa jej podstawowe elementy;
- dostrzega wpływ działalności człowieka na środowisko i klimat;
- zna zasady segregowania odpadów, recyklingu i oszczędzania zasobów.

Warsztat badacza

Uczeń:

- zadaje pytania dotyczące obserwowanych zjawisk;

- prowadzi proste obserwacje i doświadczenia zgodnie z zasadami bezpieczeństwa;
- posługuje się prostymi przyrządami, np. lupą, linijką lub wagą;
- zapisuje wyniki obserwacji w formie rysunku, tabeli lub krótkiej wypowiedzi;
- formułuje proste wnioski na podstawie przeprowadzonych obserwacji;
- szanuje przyrodę i prowadzi obserwacje bez wyrządzania szkody organizmom żywym.

4. EDUKACJA SPOŁECZNA

Kompetencje osobiste

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe emocje, potrzeby i własne mocne strony;
- potrafi poprosić o pomoc i wskazać sytuacje, w których pomoc jest potrzebna;
- podejmuje próby radzenia sobie ze złością, frustracją i innymi trudnymi emocjami;
- wykonuje coraz więcej czynności samoobsługowych i organizacyjnych samodzielnie;
- planuje swoją pracę, ustala kolejność działań i stara się doprowadzać je do końca;
- przyjmuje informację zwrotną i wykorzystuje ją do poprawy własnej pracy;
- dostrzega związek między codziennymi wyborami a zdrowiem i dobrym samopoczuciem.

Relacje i współpraca

Uczeń:

- nawiązuje i podtrzymuje relacje z rówieśnikami;
- rozpoznaje emocje i potrzeby innych osób oraz reaguje na nie z empatią;
- współpracuje w parze i grupie, dzieli się zadaniami i przestrzega ustaleń;
- uczestniczy w podejmowaniu wspólnych decyzji;
- rozwiązuje proste konflikty z wykorzystaniem rozmowy i pomocy osoby dorosłej;
- szanuje innych niezależnie od ich pochodzenia, kultury, wyznania, wyglądu, wieku, sytuacji społecznej czy stanu zdrowia;
- dba o dobro wspólne klasy i szkoły.

Wspólnota, obywatelskość i kultura

Uczeń:

- zna podstawowe prawa i obowiązki ucznia;
- rozumie, że każdy człowiek ma prawo do szacunku, bezpieczeństwa i godnego traktowania;
- rozpoznaje polskie symbole narodowe i zna znaczenie wybranych świąt państwowych;
- zna wybrane tradycje i zwyczaje rodzinne, lokalne oraz polskie;
- wskazuje Polskę na mapie, zna jej stolicę i rozpoznaje wybrane miasta, regiony oraz krajobrazy;

- rozpoznaje Polskę i jej państwa sąsiadujące na mapie;
- wie, że Polska należy do Unii Europejskiej;
- poznaje wybrane postaci i wydarzenia ważne dla historii, nauki, kultury i życia społecznego, zgodnie z realizowanymi treściami.

5. EDUKACJA ARTYSTYCZNA

Plastyka i działania wizualne

Uczeń:

- rozpoznaje i stosuje podstawowe środki wyrazu plastycznego: barwę, linię, kształt i fakturę;
- opisuje własne wrażenia związane z dziełem lub pracą plastyczną;
- tworzy prace inspirowane obserwacją, wyobraźnią, muzyką, literaturą i przyrodą;
- posługuje się różnymi technikami i materiałami plastycznymi;
- planuje kolejne etapy pracy i stara się doprowadzić ją do końca;
- prezentuje swoją pracę i potrafi powiedzieć o jej pomysle oraz sposobie wykonania;
- dba o estetykę pracy, narzędzia i porządek w miejscu działania;
- rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne oraz wykorzystuje je w pracach.

Muzyka

Uczeń:

- słucha muzyki i określa jej podstawowe cechy, np. tempo, dynamikę, nastrój i wysokość dźwięków;
- rozpoznaje wybrane instrumenty i grupy instrumentów;
- śpiewa poznane piosenki, stosując właściwy rytm i melodię;
- uczestniczy w zabawach muzycznych, rytmicznych i ruchowych;
- odtwarza proste rytmy za pomocą głosu, ruchu lub instrumentów;
- współpracuje podczas działań muzycznych indywidualnych i zespołowych;
- rozpoznaje podstawowe elementy zapisu muzycznego w zakresie realizowanym na zajęciach;
- rozpoznaje zwrotkę i refren w prostych utworach.

Twórczość artystyczna

Uczeń:

- wyraża emocje i pomysły poprzez obraz, ruch, dźwięk, słowo i dramę;
- tworzy proste działania artystyczne indywidualnie i we współpracy z innymi;
- potrafi opowiedzieć o własnych przeżyciach związanych z kontaktem ze sztuką.

6. EDUKACJA TECHNICZNA I INFORMATYCZNA

Bezpieczeństwo i organizacja pracy

Uczeń:

- rozpoznaje sytuacje niebezpieczne i zna podstawowe zasady bezpiecznego zachowania;
- zna numery alarmowe i wie, jak wezwać pomoc;
- bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami i materiałami, zgodnie z instrukcją;
- dba o porządek i bezpieczeństwo miejsca pracy;
- zna podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń domowych i szkolnych;
- rozumie znaczenie komunikatów wizualnych i dźwiękowych, w tym dotyczących ewakuacji;
- stosuje podstawowe zasady higieny i bezpieczeństwa podczas przygotowywania oraz spożywania posiłków.

Projektowanie i konstruowanie

Uczeń:

- projektuje i wykonuje proste przedmioty użytkowe lub dekoracyjne;
- dobiera materiały i narzędzia do wykonywanego zadania;
- korzysta z prostych instrukcji słownych, obrazkowych lub schematów;
- oszczędnie i celowo wykorzystuje materiały;
- prezentuje wykonany przedmiot i opowiada o kolejnych etapach pracy;
- współpracuje przy realizacji prostego zadania technicznego lub projektu.

Informatyka i edukacja medialna

Uczeń:

- bezpiecznie korzysta z podstawowych urządzeń cyfrowych pod nadzorem i zgodnie z ustalonymi zasadami;
- rozpoznaje podstawowe funkcje wykorzystywanych urządzeń i aplikacji;
- tworzy lub odtwarza proste treści cyfrowe, odpowiednie do wieku;
- układa i odczytuje proste sekwencje poleceń oraz wykonuje zadania związane z kodowaniem i dekodowaniem;
- rozwiązuje proste problemy poprzez ustalenie kolejności działań;
- rozumie, że nie wszystkie informacje znalezione w mediach i Internecie są prawdziwe;
- zna podstawowe zasady ochrony prywatności i danych oraz wie, że nie należy udostępniać nieznajomym informacji o sobie;
- stosuje zasady higieny cyfrowej i bezpiecznego korzystania z mediów.

7. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Aktywność ruchowa i bezpieczeństwo

Uczeń:

- aktywnie uczestniczy w zabawach i ćwiczeniach ruchowych;
- wykonuje ćwiczenia przygotowujące organizm do wysiłku;
- przyjmuje podstawowe pozycje i wykonuje proste ćwiczenia zgodnie z instrukcją;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych i korzystania ze sprzętu;
- prawidłowo reaguje na sygnały i polecenia prowadzącego.

Podstawowe umiejętności ruchowe

Uczeń:

- biega, zmienia kierunek ruchu i pokonuje proste tory przeszkód;
- wykonuje skoki obunóż i jedenonóż;
- czołga się, pełza, wspina na niskie przyrządy i pokonuje przeszkody adekwatne do swoich możliwości;
- rzuca, chwytą, podaje i toczy przybory;
- utrzymuje równowagę podczas ćwiczeń w różnych pozycjach;
- uczestniczy w prostych grach i zabawach ruchowych.

Zdrowie, współpraca i fair play

Uczeń:

- przestrzega zasad zgodnej i bezpiecznej zabawy;
- współpracuje z innymi podczas aktywności ruchowej;
- przestrzega zasad fair play i respektuje ustalone reguły;
- dba o higienę osobistą, właściwy strój i nawodnienie podczas aktywności;
- dostrzega znaczenie ruchu dla zdrowia i dobrego samopoczucia.

OCENIANIE

Osiągnięcia ucznia są rozpoznawane w toku codziennej pracy, obserwacji, rozmów, działań praktycznych, prac uczniowskich, zadań indywidualnych i zespołowych oraz innych form aktywności.

W ocenianiu uwzględnia się postępy ucznia, jego samodzielność, zaangażowanie, podejmowany wysiłek oraz indywidualne możliwości psychofizyczne i potrzeby edukacyjne.

Poszczególne efekty mogą być osiągane przez uczniów w różnym tempie i z wykorzystaniem różnych sposobów działania.

1. Ocenianie osiągnięć uczniów w klasach I–III na półrocze i na koniec roku szkolnego ma formę oceny opisowej.
2. Ocenianie bieżące przybiera formę słowną (komentarz, stempelek, naklejka motywująca) oraz pisemną (literową), oznaczającą poziom opanowania wiadomości i umiejętności według skali przyjętej w Statucie Szkoły:

A – poziom znakomity

B – poziom wysoki

C – poziom dobry

D – poziom przeciętny

E – poziom niski

F – poziom bardzo niski

3. Ocenianie bieżące ma przede wszystkim charakter informacyjny, wspierający i motywujący. Wskazuje uczniowi, co już potrafi, a nad czym powinien jeszcze pracować.
4. Przy ustalaniu oceny uwzględnia się w szczególności: poziom opanowania wiadomości i umiejętności, postępy ucznia, jego samodzielność, zaangażowanie, podejmowany wysiłek oraz indywidualne możliwości psychofizyczne i potrzeby edukacyjne.

Opracowane przez Zespół Nauczycieli Edukacji Wczesnoszkolnej
uczących w klasach pierwszych